

เรื่อง จำรีกววงเวียนต้นโพธิ์

รายละเอียด

เมื่อพุทธศักราช 2448 พระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ (รัชกาลที่ 6) เสด็จมาประพาสเมืองพระร่วง ได้ศึกษาเมืองกำแพงเพชรโดยละเอียด บันทึกเรื่องราวให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชบิดาให้ทรงทราบ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เห็นว่ายังไม่ถูกต้องนัก จึงนำเสด็จพระบรมโอรสาธิราชมายังเมืองกำแพงเพชร ในเดือนสิงหาคม 2449 ด้วยพระองค์เอง และในปีพุทธศักราช 2450 พระบรมโอรสาธิราช เสด็จมาศึกษากำแพงเพชรโดยละเอียดอีกครั้ง ในครั้งนี้ทรงปลุกต้นสักไว้หน้าว่าการเมืองกำแพงเพชร (ตรงข้ามธนาคารออมสินสาขากำแพงเพชร) และจารึกความสำคัญการเสด็จประพาสกำแพงเพชรไว้ในใบเสมา ได้ประดิษฐานจารึกไว้บริเวณใต้ต้นโพธิ์ หน้าเมืองกำแพงเพชร

หลังจากสร้างสะพานข้ามลำน้ำปิงและศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในราวปีพุทธศักราช 2500 มีผู้ทักท้วงว่าแบบแผนผิดหลักฮวงจุ้ย คือทางลงสะพานตรงกับศาลากลางเลขที่เดียว จึงปรึกษากันว่าควรนำจารึกรัชกาลที่ 6 ใต้ต้นโพธิ์นี้ ไปประดิษฐานขวางเข้าไว้ให้จารึกปะทะกับความไม่ดั่งงามที่จะเข้ามากำแพงเพชร จึงปรากฏจารึกใบเสมานี้ ตั้งอยู่กลางวงเวียนต้นโพธิ์เหนือ มาจนทุกวันนี้

รายละเอียดของจารึกวงเวียนต้นโพธิ์กำแพงเพชร หินปูนสีเทา กว้าง 78 เซนติเมตร สูง 126 เซนติเมตรหนา 8 เซนติเมตร ลักษณะตัวอักษร อักษรไทย ข้อความเรียงตามบรรทัด เป็นการจารึก (กพ. 8) หลักที่ 237 นายประสาร บุญประคอง ได้อ่านจารึกหลักนี้ความว่า

1. ศุภมัสดุพระพุทธศาสนายุคกาลใต้ 2448 พรรษา
2. จุลศักราช 1267 ศกมะเส็ง รัตนโกสินทรศก 124
3. เป็นปีที่ 38 ในรัชกาลแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
4. เจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ
5. มกุฎราชกุมารได้เสด็จพระราชดำเนินจากมณฑลพายัพ
6. มาถึงเมืองกำแพงเพชรนี้ วันอังคารเดือนยี่ แรม 7 ค่า
7. สุริยคติกาลกำหนด วันที่ 16 เดือนมกราคม เสด็จประพาส
8. ทอดพระเนตรโบราณสถานหลายแห่งเป็นครั้งแรก
9. ประทับแรมอยู่ 2 ราตรีตั้งพลับพลานอกกำแพง
10. เมืองกำแพงเพชรที่วัดชินางกา (วัดชินวงค์) ริมลำน้ำปิงฝั่งเหนือ
11. ครั้นลุพระพุทธศาสนายุคกาลใต้ 2450 พรรษา
12. จุลศักราช 1269 ศกมะแม รัตนโกสินทรศก 126
13. เป็นปีที่ 40 ในรัชกาลแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
14. เจ้าอยู่หัวสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพระองค์นั้น

15. ได้เสด็จพระราชดำเนินมาถึงเมืองกำแพงเพชรนี้
16. วันพุธเดือนยี่ขึ้น 13 ค่ำ สุริยคติกาลกำหนด
17. วันที่ 15 มกราคม ได้เสด็จประพาสทอดพระเนตร
18. โบราณสถานซ้ำอีกเป็นครั้งที่ 2 ประทับแรมอยู่
19. 3 ราตรีที่พลับพลาเดิมฯ

สภาพของจารึก อยู่ในสภาพสมบูรณ์

สถานที่ประดิษฐาน

จารึก กพ. 8 ชุมน้ำพุวงเวียนต้นโพธิ์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

คำสำคัญ : ต้นโพธิ์, วงเวียนต้นโพธิ์

ที่มา : กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร. (2557). ประวัติศาสตร์เมืองกำแพงเพชร ยุค
หิน-ปัจจุบัน (เรียบเรียงจากการสัมภาษณ์และทบทวน เมื่อวันที่ 27-28 กันยายน 2557). กำแพงเพชร:
กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-02-24

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1293&code_db=610001&code_type=01